

ANGYALFÖLDI ÖRÖMHÍR

A Budapest-Angyalföldi
Evangélikus Egyházközség
böjti-húsvéti körlevele
2021. április

Végtelen ünnepi feladat?

**„Nézzünk fel Jézusra, a hit szerzőjére és beteljesítőjére, aki az előtte levő
öröm helyett – a gyalázattal nem törődve – vállalta a keresztet, és Isten
trónjának a jobbára ült.” Zsid 12,2**

Nézzünk fel! –bár sokszor előfordul, hogy olyan felszólítást kapunk, amely nem esik jól, ez a két szó már önmagában is figyelemfelkeltő. Nézz előre, nézz jobban a lábad elé! – ezeket ismerjük, de miért nézzünk fel? Teológiai értelemben tudjuk a választ, hiszen Isten Fia, akinek a kereszthalálára emlékezünk és a feltámadását ünnepeljük, a mennyben van, máshol nem is kereshetjük. De a gyakorlatban tudjuk, hogy az eget böngészve nem találjuk meg Jézust. Átvitt értelemben keressük a megoldást, amikor felnézünk Jézusra, és ez még nehezebb, mint egyszerűen felnézni egy magas keresztre vagy egy húsvéti oltárképre. És ez nemcsak húsvéti feladat, hanem egy életre szóló lehetőség, ajándék. Hiszen ezt fejt ki az igevers is. Amely kimondatlanul, de összefoglalja hitünk lényegét, nagypéntektől húsvétig.

Tudjuk, hogy karácsony ünnepéhez hasonlóan, a húsvét is voltak előzményei. Húsvét ráadásul nem egy pogány ünnepet szentel meg, hanem a páska az egyiptomi szabadításra emlékezteti a zsidó népet a mai napig. Jézus bűnbocsátó teljes szabadításával új értelmet adott az ünnepnek a benne hívők számára. Nagypénteknek viszont semmilyen előzménye nem volt. És sajnos a mai napig nehezen építjük be az életünkbe, hogy megszenteljük, mint ünnepnapot. Már évek óta munkaszüneti napként élhetjük meg, de gyülekezetben szolgáló lelkészként, amikor nincs járványhelyzet, megkérdezzük, hogy miért vagyunk mégis olyan kevesen együtt az istentiszteleteken? Bár ennél van egy még fontosabb, és kevésbé fájdalmas kérdés is: hol voltunk az első nagypénteken? Közel 2000 éve, az első nagypénteken mi is ott voltunk Palesztinában, Jeruzsálem közelében, a Golgota hegyén. Isten gondolatában ugyanis mindannyian jelen voltunk. Hiszen minden, ami ott és akkor történt, értünk is történt.

Jézus vállalta az Isten által kijelölt életutat, és annak minden következményét. Isten nekünk is ad személyre szabott feladatot, de azokban vannak próbatételek is. Jézus esetében ez nagyon radikálisan jelentkezett: félreértettség, megvetettség, az utolsó napokban pedig csak szenvedésben volt része, gyalázásban és kereszben. Jézus készült erre, háromszor is beszélt tanítványainak előre a szenvedéseiről, és a Gecsemáné kertben megvívta a maga harcát az Atya akaratával. De engedelmes tudott maradni mindvégig. Isten Fia volt akkor is, mégis tiszteletben tartotta az Atya döntését. Jézust mindenki elhagyta, de feltámadása után mégis odaszegődött tanítványai mellé, és azóta is jelen akar lenni mindannyiunk életében. Egyedül arra van ehhez szükségünk, hogy felnézzünk rá, hogy hittel elfogadjuk, hogy az Ő halála és feltámadása, a mi halálunkkal és feltámadásunkkal szoros összefüggésben van. A pusztaszeplődés, megdöbbenés vagy sajnálat nem emel fel minket Istenhez. Pedig Jézus utóbbi miatt jött a földre. Nagypénteken át, húsvétot ünnepelve, egészen az Isten trónjához juthatunk el mi is majd egykor.

Isten belehalt abba, hogy eljött hozzánk, hogy megtapasztaljuk az üdvösség lényegét. Az üdvözítő hit születésének szabálya nem változtatható meg. A szenvedést mindannyian szeretnénk elkerülni, pedig nem lehet. Nagyon sokat segít, ha készülünk rá előre, életünk reálisan bekövetkező eseményeire: emberi létünkben fakadóan és hitünk miatt is. A nehézségek akkor is megpróbálnak bennünket, de legalább nem érnek felkészületlenül. Ha mi nem halunk bele, ha nem tudjuk letenni azokat a dolgokat, amelyek elválasztanak Isten irgalmának elfogadásától, és Jézus hiteles követésétől, akkor nagypéntek fájdalma és csendje húsvét felszabadító örömhírével nem épül bele a mindennapjainkba, nem lesz az életünkben hosszútávú hatása. Nagypéntek drámája húsvét ünnepének örömhírét készíti elő, nemcsak mint szép ünnepi ív, hanem személyesen a mi életünkben is. Ebbe újból és újból belekapaszkodhatunk és erőt meríthetünk. Különbözik ahogyan telnek az évek, Jézus szem elől tévesztésével, nélküle nemcsak ünnepeink súlyát veszítjük el, hanem egyre több magánéleti terhet cipeltünk, elérhetetlenebbnek tűnnek bizonyos életcéljaink, és még folytathatnánk a sort. Egyre több a személyes terhünk, és egyre nehezebb rendezni a kapcsolatainkat. Pedig nem kellene, hogy ez így legyen, hogy úgy érezzük, hogy az élet terhe agyon akar nyomni bennünket.

Mindannyiunk életében vannak pillanatok, amikor úgy érezzük, hogy kicsúszik lábunk alóla talaj, és hajlamosak vagyunk csak azt meglátni, ami éppen a szemünk előtt van, ami meghatározza körülményeinket. S miközben keressük a megoldást, a kiutat a határhelyzetekben, a megtartó Úrra nézhetünk fel először, hogy hitünk kibontakozhasson reménységben, és ne tartsanak fogva a megtapasztalt vagy éppen a vélt, bekövetkező nehézségek miatti félelmeink. Nagypéntek és húsvét együtt a szabadságot adják nekünk, az élet és ünnep szabadságát. Athanasius egyházatyja szavaival még könnyebben magunkkal vihetjük ezt: „A feltámadott Jézus az életet olyan ünnepé teszi, amelynek nincsen vége”.

Grendorf-Balogh Melinda
másodlelkész

A Budapest-Angyalföldi Evangélikus Egyházközség megszületése (1899–1941)

(Csermely Péter felügyelő ünnepi visszaemlékezése 2021. január 31-én)

Kedves Testvéreim! Ünnepi vasárnap ez a mai gyülekezetünk életében. E hét szerdáján, január 27-én, volt száz éve annak, hogy a gyülekezetünk önálló gazdálkodási jogkört kapott. Így a hirdetés részeként röviden összefoglalom gyülekezetünk történetének néhány fontos eseményét.

A Pesti (Deák téri) Evangélikus Egyház 1895 és 1943 közötti egyháztanácsai (presbitériumi) jegyzőkönyveinek átolvasása során nagy hálaadás töltötte el a szívemet amiatt, ahogyan a pesti gyülekezet gyarapodott ebben a négy évtizedben. Ennek a folyamatnak a lényegét írja le az Efezusiakhoz írott levél 5. fejezetének a 29. és 30. verse a következőképpen: *"a maga testét soha senki sem gyűlölte, hanem táplálja és gon-*

dozza, ahogyan Krisztus is az egyházat, minthogy tagjai vagyunk az ő testének." Valóban: mérhetetlen hálával tartozunk Urunknak, ahogyan táplálja és gondozza a gyülekezetünket a megalakulás induló lépéseitől kezdve. Mint saját testének tagjait vezet Jézus minket hullámvölgyeken és hullámhegyeken át Isten Országába. Ennek a közös, gyülekezeti útnak néhány fontos állomásáról egy összefoglalót készítettünk, amely a templomtérben felállított roll-up-on, illetve annak digitális változatában a honlapunkon (<https://angyalfold.lutheran.hu/angyalfoldi-oromhir/>) tekinthető meg. Hadd emeljek ki néhány fontos eseményt a felsoroltakból.

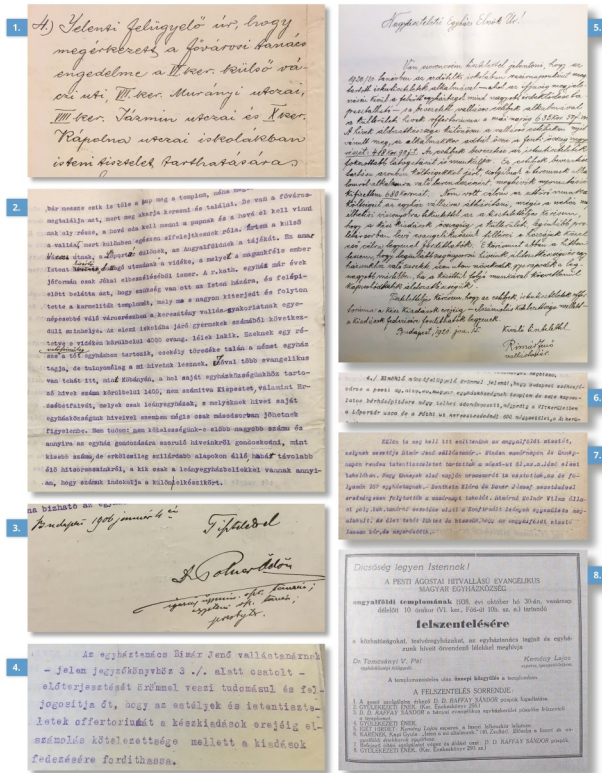
- 1899. április 21. Megérkezik „a fővárosi tanács engedelmére”, a „Külső váci úti” iskolában „isteni tisztelet tarthatására”.
- 1899. május 7. „A Külső váci úti iskola területén lakó ágost. hitv. evang. hívek és gyermekei részére f. év. szept. 1-től egyelőre havonként egyszer, azonkívül sátoros ünnepek alkalmával – Július és Augusztus hónapok kivételével – egyházi beszéd tartassék.”
- 1899. december 1. „Az eddig megtartott isteni tiszteletek jól sikerültek, a közönség igen kedvezően fogadta, szép számmal látogatta, és adakozásával áldozat készségét is bizonyította.”
- 1900. május 13. „A külterületen rendszeresített havi istentiszteletek igen örvendes sikert mutatnak fel. Több helyen már confirmatioi oktatásban is részesülnek a gyermekek, sőt, egy helyen, húsvét ünnepén, az Úr vacsorája is kiszolgáltatót a híveknek.”

- 1906. június 11. Prof. Pollner Ödön, deák-téri presbiter javasolja, hogy a lelkesítő állást inkább Angyalföldön szervezzék meg, semmint Kőbányán, mivel itt 4000 evangélikus is lehet. Levelében így ír Angyalföldről: „ez amaz Istent kísértő, »suttyogó utcának« a vidéke, a melyet a magunkféle ember jóformán csak Jókai elbeszéléséből ismer.”

- 1921. január 15. Rimár Jenő alapító lelkesítőnk (akinek unokája, Kovács Jenő és családja gyülekezetünk aktív tagjai) ezt a levelet írta a Deák Téri Egyháztanácsnak száz évvel ezelőtt: „Nagytiszteletű Egyházi Elnök Úr! Van szerencsém tisztelettel jelenteni, hogy az 1920/21 tanévben az erdőtelki iskolában vasárnaponként megtartott istentiszteletek alkalmával – ahol az ifjúság megjelenésén kívül a felnőtt egyháztagek mind nagyobb érdeklődése tapasztalható – s a bevezetett vallásos estélyek alkalmával a külterületi hívek offertóriumai a mai napig 635 korona 50 fillér volt. A hívek áldozatkészsége különösen a vallásos estélyeken nyilvánult meg, ez alkalmakkor adták össze a fenti összeg nagyobb részét, 418 korona 90 fillért. Az estélyek bevezetése az istentiszteletek fokozottabb látogatását is munkálja. Ez estélyek bevezetése, tartása azonban költségekkel is járt, szolgáltnak a teremnek alkalomról alkalomra való berendezéséért, meghívók nyomtatásáért kifizettem 680 koronát. Nem volt célom ez úttörő munka költségeit az egyház vállára áthárítani, mégis a nehéz megélhetési viszonyokra tekintettel az a tiszteletteljes kérés, hogy a kész kiadások összegéig e külterületi, leginkább proletársorban levő evangélikusaink fillérei a hozzájuk közeledő célra legyenek fordíthatók. E kérésemet abban a hitben teszem, hogy a leginkább szegénysorsú híveink áldozatkészsége és egyházunkhoz való szeretete ezen úton növekedik, gyarapodik a legnagyobb mértékben, ha a közöttük folyó munkával közvetlenül kapcsolódhatnak áldozatkészségük. Tiszteletteljes kérés, hogy az estélyek, istentiszteletek offertóriumai a kész kiadások erejéig – elszámolás kötelezettsége mellett – a kiadások fedezésére fordíthatók legyenek. Kiváló tisztelettel: Rimár Jenő vallástanár”

- 1921. január 27. Az egyháztanács engedélyezi, hogy az angyalföldi istentiszteleteken addig befolyt 635 korona és 50 fillér helyben, Rimár Jenő belátása szerint kerülhessen elköltésre.
- Ne becsüljük le ennek a lépésnek a jelentőségét. Négy évtized egyháztanácsai jegyzőkönyveit átolvasva hasonló döntésre nem volt példa más, igen erőteljesen fejlődő pesti gyülekezetek esetében.
- 1923. március. 8. A templomunk telkét megkapja a fővárostól a Pesti Evangélikus Egyház.
- 1925. június 23. A népjóléti miniszter 60 ezer téglát és 20 köbméter fát ad templomunk építésére.
- 1928. szeptember 14. Budapest székesfőváros 1929. évi költségvetése templomunk építésére 24 ezer pengő támogatást irányoz elő.

1928. december 12. Petz Lajos Vámosújfalú Zemplén vármegyei község határában fekvő négy hold és 200 négyszögöl szőlőjének a felét a Pesti Evangélikus Egyházra hagyja. A szőlő az 1933-as évben 20,5 hektoliter szomorodnit, 16,5 hektoliter I. osztályú, és 8 hektoliter II. osztályú aszút terem. A szőlőt 1935-ben 15 ezer pengőért eladják, a bevételt a templomunk építésére elkülönítik, és rendelkeznek arról, hogy templomunkban Petz Lajos neve „méltón megörökítésék”. (Ezt az emléktáblát láthatjuk templomunk bejáratánál a belső részen.)

1936. április 16. Megszületnek templomunk Sándy Gyula által készített tervei. Templomépítési bizottság alakul, és rendelkeznek arról, hogy templomunk alagsora is használható legyen. (Ennek az alagsornak a felújítása zajlik napjainkban.)

1937. június 21. Sándy Gyula javaslata alapján Ruttkay Miklián Ödön építész építi templomunkat. Templomunk alapkövét 1937. június 27-én délután 5-kor rakják le.

1938. október 7. A Deák téri templom régi padjait templomunknak adják át.

1938. október 30. de 10. Templomunk felszentelése, majd díszközgyűlés.

1939. január 23. Láng Gusztáv a nagyapja emlékére egy 480 kg-os harangot adományoz templomunknak.

1941. szeptember 7. du 5. Rimár Jenőt beiktatják a Budapest-Angyalföldi Evangélikus Egyházközség lelkészének.

Külön felhívom a kedves testvérek figyelmét a roll-up-on látható fotókra. Az utolsó előtti képen látható Raffai Sándor püspök érkezése Rimár Jenő iktatására. A roll-up alján Kemény Lajos esperes beszédéről készített fotót láthatjuk. Ezen a képen a szószék alatt, szemben ülő, szemüveges lelkész Rimár Jenő.

Templomunk átadásával, majd alapító lelkésze beiktatásával gyülekezetünk négy évtizedes megalakulási folyamata befejeződött. Nagy öröm a számomra, hogy ebből néhány pillanatot megoszthattam kedves testvéreimmel. Végezetül hadd fejezzem ki köszönetemet id. Zászkaliczky Péter nyugalmazott evangélikus lelkésznek, aki a pesti evangélikus egyház történetét az "Oltalom a zivatarban" két kötetében gyűjtötte össze, tanácsaiért és fontos indító információiért; Nyerges-Bognár Barnabás ifi testvérünknek a levéltári kutatásban nyújtott segítségért, Csermelyi Józsefnek és Ulakcsay Zoltánnak, Budapest Főváros Levéltára levéltárosainak a kutatómunka támogatásáért; Kisantal Ágnes grafikus testvérünknek a roll-up grafikai tervéért, végül, de nem utolsó sorban, lelkészeinknek a szöveg lektorálásáért, és sokoldalú segítségükért.

Fejünket meghajtva, imádsággal fejezzük be a gyülekezetünk történetének első négy évtizedéről való megemlékezésünket.

Nagy hálával köszönjük Urunk azt, hogy Te saját tested tagjaiként táplálsz és gondozol minket több mint egy évszázada. Köszönjük, hogy méltó szolgálokat rendelsz gyülekezetedbe, akik által Isten ígéje és az evangélium tisztán hirdettetik. Köszönjük, hogy a Szentlélek megújító ereje által közösséget teremtess belőlünk, amely nem a mi közösségünk, hanem a Te közösség. Köszönjük, hogy eleink templomot emelhettek e helyen, és azt, hogy lehetőséget adsz a megújításra is. Kérünk, hogy maradj velünk továbbra is, utunk egészén – amely Hozzád vezet. Ámen.

Beszélgetés gyülekezetünk kántoraival

2017 adventje minőségi ugrást hozott közösségünk zenei életében a Piskó-Székács-orgona felépülésével. Az új orgona körüli szakmai feladatok ellátására megfelelő embert kellett találnunk. Sokáig úgy tűnt, hogy Németh Csaba orgonaművész személyében megtaláltuk, de ő 2019 végén lemondott tisztségéről. Rövid átmeneti időszak után, 2020 tavasza óta **Kertész H. Attila** kántorként, **Nánai Mária** pedig helyettes kántorként rendszeresen végzi ezt a szolgálatot az angyalföldi gyülekezetben.

Az alábbiakban az új kántorokat kérdeztük, a vírushelyzet miatt online formában. A beszélgetés teljes változata – nagyobb terjedelemben, további képekkel kiegészítve – gyülekezetünk honlapján olvasható: <https://angyalfold.lutheran.hu/angyalfoldi-oromhir/>.

Hogyan és miért kezdted el a kántori szolgálatot?

Kertész H. Attila: A zene, főleg a lutheránus egyházzene gyerekkorom óta jelen volt a családban. Soha nem mulasztottuk el végighallgatni (állva, hogy lássunk is!), a Deák téri nagy Bach-előadásokat, a nagy passiókat, a h-moll misét. Mégis elég későn, csak középiskolás koromban kezdtem el zenét tanulni. A Debreceni Református Kollégiumban töltött éveim alatt nagyszerű zenészek közelébe sodort a jósorsom: az azóta már Kossuth-díjas Berkesi Sándortól karvezetést, az akkor pályakezdő Karaszon Dezsőtől orgonát tanulhattam. A kollégium évszázados múltra visszatekintő híres kórusa, a Kántus lett az életem. Érettségi után is a városban maradtam, hogy a karvezetői pályára készüljek. A zeneművészeti szakközépiskola tanáraitól szolfézt, zongorát, zeneszerzést tanultam.

Orgonán nem voltam különösebben ügyes, de akkori lelkészünk, Szabó Gyula bácsi szelíd erőszakkal az orgonapadhoz ültetett. „Fog az menni!” – biztatott, és „valahogy” ment is... De hétről hétre komoly kihívást jelentett eljátszani azt a néhány korált, ami épp soron volt. Végül 33 éven át koptattam a debreceni templom orgonapadját. Az evangélikus egyházzene életem legfontosabb tartalmává vált.

Szép és eredményes 33 év volt ez. Felneveltünk öt gyermeket, mindegyik zenélt valamit, és az orgonához is oda lehetett ültetni őket. Még gyülekezeti énekkart is szerveztem velük és baráti társaságukkal. Rendszeressé tettük az adventi zenés

áhítatokat, és megépítettük a templom új orgonáját, amely az én elképzeléseim szerint, a mai kor művészi igényességével készült.

Nánai Mária: Szülővárosomban, Szegeden kezdtem el kántorizálni 12 évesen. A zeneiskolában zongorát tanultam, és zenei pályára készültem. Abban az időben a szegedi gyülekezet kántora éppen szülési szabadságon volt, így szükség volt valakire, aki kíséri tudja legalább a korálokat. Ribár János, akkori lelkészünk kért meg, hogy aktivizáljam magam ezen a téren. A kántorizálás nagyon fontossá vált számomra, élveztem, örömet leltem benne, így a konzervatóriumba már orgona főtanszakra jelentkeztem.

A zenei képzésemet túlnyomórészt Szegeden végeztem, először a Szegedi Tudományegyetem Zeneművészeti Karán szolfézs–zeneelmélet–karvezetés szakos diplomát szereztem, majd utána rögtön Finnországba mentem tanulni Spányi Miklós-hoz orgonát és régizet. Az ottani tanulmányaim alatt egy félévet a svédországi lulea-i egyetem zeneművészeti karán tanultam mint Erasmus-programos diák. Svéd professzorom, Hans-Ola Ericsson támogatásával végeztem el később ugyanitt a koncertorgonista szakot, de azt már gyermekeim születése után.

Hogyan tudja a kántor segíteni a lelkészek szolgálatát?

Nánai Mária: Szoros együttműködéssel, illetve a lelkész által megjelölt irányvonalak követésével. Én azt gondolom, hogy a kántori szolgálat – mint ahogy már a nevében is benne van – semmiképpen sem lehet öncélú, és úgy gondolom, a kántor feladata, hogy a lelkészt segítse, a gyülekezetet szolgálja.

Kertész H. Attila: Nem véletlenül tartotta Luther olyan hangsúlyos elemnek a zenét. Hitünknek, Istennel való kapcsolatunknak van egy jelentős, verbálisan nem kifejezhető rétege, amelynek „megszólítására”, kifejezésére talán csak a zene képes. Az istentiszteleten tehát szerves egészet kell alkotnia a szóbeli és zenei igehirdetésnek.

Hogyan kerültél kapcsolatba az angyalföldi gyülekezettel?

Kertész H. Attila: A főtéi Evangélikus Kántorképző Intézetből ismerem Németh Csabát, aki a gyerekeimet is, később engem is okított az orgonajáték titkaira. Ő ajánlotta fel nekem, hogy vegyek részt az angyalföldi szolgálatban.

A másik szál Budavár. Abban a gyülekezetben konfirmáltam, annak az orgonának a hangjai mellett nőttem fel. Ehhez mért örömmel fogadtam a lehetőséget, hogy Pestre kerülve ott lehettem helyettes orgonista. Amikor felmerült az orgona Angyalföldre költöztetésének gondolata, a budavári kántor, Bán Pisti már akkor ajánlotta, hogy vállaljam el ezt a szolgálatot. Ez a hangszer tehát az életem része, egészen kisgyerekkorom óta.

Nánai Mária: Engem is Németh Csaba – korábbi angyalföldi orgonista – keresett meg a lehetőséggel, hogy jöhetek ide orgonálni. Ő gyermekkori barátom, akit én is a főtéi Evangélikus Kántorképző Intézetben ismertem meg.

Hogyan tudja a gyülekezet segíteni a kántor feladatát?

Kertész H. Attila: A legfontosabb segítség egy kántornak természetesen a visszajelzés – hiszen az orgona elsősorban a gyülekezetnek szól. Érezkelni kell valahogyan,

hogyan betölti-e igehirdető rendeltetését. Egy gyülekezet zenei életét a belső erőforrásaira támaszkodó munkának kell meghatározni. Ez a gyülekezet saját, zenében elmondott hitvallása.

Az interjút Kristóf Ibolya és Lencsés Ákos készítette.

Kitüntetés nemzeti ünnepünkön

Nagy örömmel és Isten iránti hálával hirdetjük, hogy Magyar Érdemrend tisztikeresztje polgári tagozata kitüntetésben részesült **Reuss András**, az Evangélikus Hittudományi Egyetem professor emeritusa. Gyülekezetünk egykori lelkesze, tiszteletbeli presbitere, feleségével Belák Erzsébettel, gyülekezetünk aktív, szeretett és megbecsült tagja. Több évtizedes oktatói munkája, a teológiai publikációs irodalmat gazdagító, kiemelkedő szerzői, fordítói és szaklektori tevékenysége, valamint a Magyarországi Evangélikus Egyház külföldi és ökumenikus kapcsolatainak építésében vállalt szerepe elismeréseként kapta az állami kitüntetést 2021. március 15-én.

Életére Isten áldását kérjük!

Gyermektelenségről másképp: Érzékenyítés és vigasztalás -könyvajánló-

Bő egy évvel ezelőtt érkezett hozzánk mint lelkeszházaspárhoz a felkérés a 777.blog egyik szerzőjétől, hogy evangélikus részről tőlünk kérne ajánlást megjelenő könyvéhez. Megtisztelőnek éreztük a lehetőséget, ugyanakkor összeszorult a szívünk a téma miatt. Az író, **Lábánné Hollai Katalin** személyes érintettség okán ugyanis a **Megszabadítottál szegyenemtől** című könyvében a Biblia és a 21. század meddő asszonyainak életét mutatja be. S ahogy ő maga is fogalmazott a kötet beharangozása során: „csak olyanról tudok hitelesen írni, ami áthatja az életemet”, ezt mi nem mondhatjuk el magunkról három gyermekes házaspárként. Miért váltuk el mégis a feladatot?

Mert hisszük, tapasztaljuk, hogy lelkésként sok olyan élethelyzettel találkozunk, amelyről nincs személyes tapasztalatunk, de mégis bele kell tudnunk érezni az érintett ember helyzetébe, hogy mellé tudjunk állni nehézségeiben, és rá tudjunk mutatni a Szentírás őt is megszólító ígéivel.

Gyülekezetünk baba-mama körével is feldolgozzuk a könyv néhány történetét ebben az évben. Részben azért, mert az édesanyák közül többen megtapasztalták korábban, hogy a gyermekre vágyás sokszor hosszú évek bizonytalan vára-kozását jelenti.

Másrészt pedig mindannyiunk környezetében vannak elsődleges vagy másodlagos meddőséggel küzdő párok (ahol az első gyermek megfogása után a következő akadályba ütközik). Gyermekes hívő emberként különösen fontos, hogy ne tabuként, hanem kellő tapintattal tudjunk jelen maradni az ő életükben, mert egy idő után sok esetben megszakadnak ezek a kapcsolatok.

A könyv egyik nagy ereje, hogy komoly teológiai igazságokat ismerhetünk meg teljesen hétköznapi, érthető és befogadható stílusban, és közben megtapasztaljuk, hogy több évezredes történetek elevenednek meg előttünk. Olyanok is, amelyeket már régóta ismerünk, mint Sára késői anyasága és Erzsébet küldetése; de olyanok is, amelyeket önmagukban talán időben sem tudnánk elhelyezni, mert ritkán kerül elő gyülekezeti közösségben: a súnémi asszony története. A nyolc asszony története után bibliai igék gyűjteményét találjuk: például Isten ígéreteit bátorításképpen, és klasszikus katolikus fohászok mellett mai csodára váró imádságokat.

A könyv olvasása közben azért időnként eszembe jutott, hogy sorai inkább szólnak gyermekes családoknak, hogy megbecsüljék és értékeljék helyzetüket, mint a gyermektelen házaspároknak. Tudjuk, hogy nem mindenkivel történik csoda, és nem érkezik vér szerinti gyermek a családba. Isten számukra mást készít elő, de ez már egy másik könyv témája lehetne...

Végül összefoglalásként legyen a zárszó a kötet végén megjelent közösen megfogalmazott írásunk:

Bibliai érzékenyítés és vigasztalás. Isten érzékenyít bennünket bibliai időkben élt asszonyok meddőségének fájdalmai, kérdései és szegyenének megismerése által, és elvezet az egyetlen vigasztalás forrásához. Az író személyes tapasztalatai, közvetlen stílusa és bátor hangvétele megerősít abban, hogy Isten egykor tett ígéretei, a Szentlélek által a mi fájdalmaink, kérdéseink és szegyenünk közepette is valósággá válhatnak.

A könyv megrendelhető a <https://777blog.hu/konyvrendeles/> oldalon keresztül.

Grendorf-Balogh Melinda

Templomunk felújítása újabb állomáshoz érkezett

Templomunk alagsora gyülekezeti helyiségeinek a felújítása fizikailag is megkezdődött február hónap elején. Első ütemben a gyermekmunka és a bibliakörök gyülekezeti helyiségei újulnak meg a bajor és a magyar egyház támogatásával. A második és harmadik ütemre is reménység szerint megkapjuk a támogatást a Bethlen Gábor Alaptól, amelyben az alagsori nagy gyülekezeti helyiséget és a parókiát fogjuk felújítani.

Köszönjük az adományokat és a támogatásokat!

Képriport a megkezdett felújítási munkálatokról:

Egyszer se „igen” – Mihez kezdjen 1,5 millió magyar egyedülálló a házasság hetével?

Idén február 7-től 14-ig tartott a házasság hete rendezvénysorozat. Interjúk, online beszélgetések, véleménycikkek tucatjai szóltak a házasságról a médiában, bátorítva másokat az életre szóló szövetségre, a gyermekvállalásra, a házastársi kapcsolatok ápolására, gondozására. De vajon mit üzen ez az eseménysorozat, mit üzennek az egyházak az egyedülállókna? Hogy érzik magukat az ezredik „Most is igent mondanék” kerettel módosított Facebook-profilkép láttán azok, akiknek nem adatott boldog házasság? Ezeken a kérdéseken gondolkodtunk.

A KSH legfrissebb adatai alapján Magyarországon jelenleg valamivel több mint 4,1 millió ember él házasságban, ugyanakkor mintegy 3,4 millióan nőtlenek vagy hajadonok. Továbbá hozzávetőleg 1 millió ember özvegy, 1,2 millió pedig elvált. A nőtlen, a hajadon, az özvegy és az elvált kategóriákon belül sokan élnek párkapcsolatban, így egészen pontos statisztika nem áll rendelkezésre arról, hogy hányan élnek ténylegesen egyedül, de a 2016-os mini népszámlálás adatai alapján minden harmadik magyar háztartásban csak egy személy él. A 2022-re elhalasztott népszámlálás pontosabb képet fog majd adni erről is, de több cikk alapján szinte bizonyosan kijelenthető, hogy 1,2–1,5 millió ember egyedülálló. Egy ismert társkereső oldal óriásplakát-kampányának szlogenjében is központi szerepe volt a szám nagyságának. A KSH elemzője, Dr. Rövid Irén a két adat közötti eltérést azzal magyarázza, hogy nem ugyanazzal a szinglifogalommal dolgoztak.

Hányan lehetnek még olyanok, akik a statisztika szerint házások, de már teljesen elhidegültek egymástól, magányosak, esetleg dőcögő távkapcsolatban élnek? Általában 60–70 000 között mozog a házasságkötések és 20 000 körül a válások éves száma az országban. Ez utóbbi idén is 40 000, a gyermekeik révén pedig még ennél is jóval több embert érint.

Hiszünk a házasságban?

Természetesen, a házasság gondolata mindenki fejében megjelenik életében legalább egyszer, sőt Fűrész Tünde, a Kopp Mária Intézet a Népesedésért és a Családokért (KINCS) elnöke korábban úgy nyilatkozott: „Házasságpártiak a magyarok, és a párkapcsolatok is egyre stabilabbak. A házasság a reneszánszát éli Magyarországon: a rendszerváltás óta nem kötöttek annyian házasságot, mint az elmúlt évben, a válások száma pedig hatvanéves mélypontra került.”

A magyarok tehát hisznek a házasságban, tizből kilencen ezt a párkapcsolati formát tartják a legjobbnak.

Azért a fenti KSH-adatokból is látszik, hogy a házasság a többség életében ilyen vagy olyan okok miatt egyáltalán nem cukormázzal leöntött, örömteli történet. Sokan vágnak rá, álmodoznak róla, sokak számára az álom valóra is válik, de vannak, akik egyszerűen nem találnak megfelelő párt, vagy csalódnak a társukban, és van olyan is (talán valóban egyre kevesebben), aki dacból vagy tapasztalatból tagadja a házasság fontosságát.

Egyedül is lehetünk boldogok

Az idei évben is megtartott, nagy ívű eseménysorozat és a ráirányuló figyelem szinte azt sugallja, legalábbis sokan érezhetik úgy, hogy a házasságon kívül nincs és nem is lehet boldog, teljes élet. Pedig miért ne lehetne?

A házasság ajándék, a gyermekáldás szintű, amelyre törekedni lehet, a teremtés és a természet rendje szerint való, ezt le kell szögezni. Mégis fontos lenne az egyedülállókra sem magukra hagyni az érzéseikkel.

Egy további KSH-tanulmány szerint a szinglik (a szingli definíciója a tanulmányban: nőtlen, hajadon családi állapotú, egyedül élő, akinek nem volt se élettársa, se gyermeke) mindkét csoportja elégedetlenebb volt az életével, illetve kevesebbszer érezte magát – mindig vagy többnyire – boldognak, gyakrabban magányosnak, mint a vele egykorú, házas családi állapotúak. Mégis, ha a tizenhat éves és idősebb népességhez viszonyítunk, akkor a szinglik közül a húsz- és harminkilenc éves kor közöttiek az átlagosnál elégedettebbnek, boldogabbnak számítottak, amit a személyes kapcsolataikkal való elégedettségük is befolyásolhatott. A negyven- és negyvenkilenc éves kor közöttiek ezzel szemben elégedetlenebbek voltak, illetve ritkábban érezték magukat boldognak, mint az országos átlag.

A családi állapot alakulása a magyar lakosság körében (KSH-adatok alapján, saját szerkesztés)

Járvány és magánélet

Az egyedülállóknak, a magányosoknak talán még fájdalmasabb a járvány, hiszen ők még a találkozások esélyét is elvesztették, és sokak esetében a baráti beszélgetések is online térbe költöztek.

Talán itt az idő, hogy ne csak a boldog házasságokkal foglalkozzunk. Különösen is az egyháznak érdemes odafigyelnie a még vagy már nem házasságban élőkre. Nem tudom, hogy szükséges lenne-e egyedülállók hete eseménysorozatot is szervezni, vagy csak elég lenne a tudatosabb, fokozott törődés és a baráti figyelem.

Mindenesetre érdemes beszélni az egyedüllét okairól, a társtalálás lehetőségeiről, érdemes nem lesajnálóan vagy megvetően, hanem együtt gondolkodva, együttérezve figyelni mindenkre, természetesen elsősorban a hozzánk közelállókra, a barátainkra és ismerőseinkre.

A legtöbben egyetértenek abban, hogy az ember társas lény, törekszik megtalálni a párját, és boldogságban, harmóniában szeretne élni. De azt se felejtsük el, hogy van, aki a társas kapcsolatokat csak baráti, családi, gyülekezeti vagy más közösségekben tudja megélni. Az ő életük is ugyanannyira értékes, a Bibliában is számtalan ilyen életutat látunk Jézusén kívül is. Figyeljünk egymásra – és ne csak a vírus miatt!

Szerző: Antal Bálint, forrás: KötőSzó Blog

természetesen
EVANGÉLIKUS

hit- és erkölcsan

1% LÉLEKKEL, ISMERETTEL

Egyházi 1%-os felajánlásod mellett civil 1%-oddal támogasd az
EVANGÉLIKUS SZERETETOTTHONOK, NEVELÉSI-OKTATÁSI INTÉZMÉNYEK VAGY GYÜLEKEZETEK ALAPÍTVÁNYAIT.

MAGYARORSZÁGI EVANGÉLIKUS EGYHÁZ
Technikai szám: **0035**
CIVIL
egyszazalek.lutheran.hu

www.evangelikus.hu | LÉLEKKEL, ISMERETTEL

HÉTKÖZI ALKALMAINK

Magvetés Bibliakör Szerdánként 18 órától
Baba-mama kör – Kéthetente csütörtökön 10 órától

VASÁRNAPI ALKALMAINK

Gyermekbibliakör
Ifjúsági óra
Imakör

az istentisztelet után

A járványügyi szabályokat betartva jelenleg csak online formában tudjuk gyülekezeti rétegalkalmainkat megtartani.

Istentisztelet

Minden vasárnap 10 órakor a templomban, egyéb egyházi ünnepeken aktuális kiírás szerint.

Lelkeszi hivatal

Állandó időpontban tartott **fogadóórát** – az iskolai órarendben tartott hittanórák miatt – **nem tudunk tartani.**

Keresztelő, esküvő, temetési szolgálat kérése kizárólag telefonos egyeztetés alapján lehetséges (+36-20-775-3964-es mobilszámon).

Lelkipásztori beszélgetésre szintén csak előzetesen egyeztetett időpontban van lehetőség!

Hittanoktatás

A kerület **általános iskoláiban** tartunk az órarendbe beépítve.

Körlevelünk évente három alkalommal jelenik meg.

Készült a Bookpress Kft. nyomdájában.

A szerkesztőbizottság tagjai: Csermely Péter, Grendorf Péter, Grendorf-Balogh Melinda, Győri Zsuzsanna, Káldyné Forgó Brigitta, Lencsés Ákos, Macher Tünde

Budapest-Angyalföldi Evangélikus Egyházközség

1134 Budapest, Kassák Lajos u. 22. 320-8207

<http://angyalfold.lutheran.hu>, angyalfold@lutheran.hu

Bankszámlaszám: 11713005-20456104

Grendorf Péter lelkész: +3620-775-3964, peter.grendorf@gmail.com

Grendorf-Balogh Melinda másodlelkész: +36,20-770-3122,
melinda.grendorf@gmail.com

Lászlóné Agod Anett hitoktató lelkész

Kertész-Horváth Attila kántor,
Nánai Mária helyettes kántor